

Undervisningsplan

tysk

Kompetencemål efter 9. klasse:

Undervisningen giver mulighed for at:

- eleverne forstår hovedindhold i en alderssvarende mundtlig fortælling eller læsetekst uden at skulle kunne alle gloser
- eleverne kan udtrykke sig forståeligt og sammenhængende skriftligt og kan overføre udsagnsordsbøjninger til deres skriftlige opgaver.
- _eleverne kan samtale om kendte emner.
- eleverne kan improvisere i mundtligt ukendte, dog stadigvæk overskuelige situationer
- eleverne har udbygget deres fornemmelse for sproget således, at de er blevet endnu mere sikre i hvad der lyder rigtigt eller forkert på tysk
- eleverne kan sammenholde eksempler fra tysk kultur med den danske kultur
- eleverne kan udtale tysk korrekt.

Færdigheds-og vidensmål efter 3. klasse:

Undervisningen giver mulighed for at :

- eleverne behersker et ordforråd som omfatter ordgrupper fra dagligdagen
- eleverne kan sige enkle ting om sig selv og kan stille andre elever enkle spørgsmål
- eleverne kan de vers og digte, læreren præsenterer klassen for, udenad.
- eleverne har skiftet bekendtskab med den tyske kulturskat igennem fortællinger.

Færdigheds-og vidensmål efter 6. klasse:

Undervisningen giver mulighed for at:

- eleverne kan slå ord op selvstændigt og kan selvstændigt danne sætninger , mundtligt og skriftligt.
- eleverne kender de vigtigste udsagnsordsbøjninger og modalverber.
- eleverne kan anvende bøjninger rigtigt i enkle sætninger og grammatikøvelser.
- _eleverne kender sammenhæng imellem lyde og stavning og anvender deres viden korrekt.
- eleverne forstår mundtligt sammenhængende sætninger om et kendt område
- eleverne behersker nu mindst 10 spørgsmål på tysk, som de kan stille til en anden person
- eleverne kan forstå og oversætte alderssvarende læsetekster.
- eleverne kan udtale tysk tydeligt.
- eleverne har udvidet deres kendskab til den tyske kultur.

Færdigheds-og vidensmål efter 9. klasse:

Undervisningen giver mulighed for at:

- eleverne behersker de regelmæssige/uregelmæssige bøjninger igennem tiderne
- eleverne kan anvende kasus i grammatikøvelser og har kendskab til sætningsopbygning
- eleverne kan skrive en sammenhængende tekst eller historie på tysk.
- eleverne har et aktivt ordforråd, som omfatter det daglige liv.
- eleverne kan samtale om kendte emner.
- eleverne kan i en overskuelige ramme improvisere en samtale om et ukendt emne.
- eleverne forstår det væsentlige i en læsetekst og i mundtlige fortællinger indenfor kendte og ukendte emner.
- eleverne har viden om tyske historiske forhold og samfundsmæssigt aktuelle spørgsmål.
- eleverne udtaler tysk korrekt.

Indledning

Sprog anses som redskab til at forstå en anden kultur og en anden måde at tænke og føle på. Sprogundervisningen skal understøtte og åbne for en positiv holdning over for andre kulturer og en anden måde at se verden på. At lære et fremmedsprog kræver, at eleverne øver sig i at lytte, ikke kun til de egentlige ord, men også til det "usagte" som ligger i tonefald og gestik. Formålet med tyskundervisningen er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder således at de kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt på tysk. Eleverne skal opleve den dimension i sproget, som går ud over sprogets funktion som informationsformidling. Viden om kulturelle og samfundsmæssige forhold skal indgå i undervisningen. Igennem sammenligning mellem tysk og dansk skal forståelsen for både modersmålet og fremmedsproget styrkes, og evnen til at iagttage sproglige fænomener og deres betydning skal skærpes. Faget skal indgå i et tværfagligt samarbejde med f.eks. dansk og historie for at styrke elevernes forståelse for de grammatiske strukturer og de historiske sammenhænge.

1. klasse:

Emner er den nære og genkendelige omgivelse, som f.eks. klasseværelset, farver, tal, ugedagene, måneder, tøj, kropsdele, dagens aktiviteter, familie og kammerater. Digte, rim og remser, tyske finger – og børnelege og tyske folkesange bruges til at styrke sprogforståelsen og til at øve sproglige vendinger. Dertil kommer enkle samtaler i faste spørge- og svareformer og øvelser til at reagere på nemme opfordringer. Klassen taler mest i kor, men børnene skal øve sig også enkeltvis.

Der kan fortælles Grimms eventyr.

2. klasse:

Emnerne bliver udvidet til f.eks. natur, planter og dyr, mere om familien, venner og indkøb. Nye børnelege bliver introduceret, hvor evnen til at sige noget alene foran klassen bliver styrket. Der fortsættes med alderssvarende digte, rim og remser, folkesange og fortællinger. Enkle sætningsstrukturer og samtaler skal øves, arbejdet med spørge- og svareformer fortsættes.

Der kan fortælles fabler.

3. klasse:

Der øves lidt længere digte, evt. et lille skuespil. Det skal øves mere, at eleverne siger noget alene. Ordforrådet bliver udvidet til håndværk, skolevej, transportformer, omgivelserne i byen og på landet. Klassen øver enkle bøjningsformer (verber) og ordklasser. Singularis og pluralis af navneord skal øves.

4. klasse:

På dette klassetrin bliver undervisningen udvidet med læseøvelser og skriftlig tysk. Eleverne øver sig med at skrive noget, de allerede kender fra den mundtlige undervisning. Det skrevne læses op i klassen, først i kor og senere enkeltvist. Sprogundervisningens rytmiske del (med digte, sange, rim og remse) fortsætter, den tager bare mindre tid i undervisningstimen. Den grammatik (bestemte/ubestemte navneordsformer), eleverne har gennemgået i danskundervisningen i 3. klasse bliver gjort bevidst på tysk i 4.klasse. Eleverne skal begynde at arbejde mere bevidste med gloser. De første læsetekster bliver introduceret.

5.klasse:

Læsetekster, som vedrører elevernes hverdag, familie... bliver introduceret. Eleverne lærer, at finde svaret på stillede skriftlige spørgsmål i teksterne. Grammatisk beskæftiger klassen sig med udsagnsordets bøjninger i nutid og datid, eventuelt med de uregelmæssige bøjninger. Eleverne skriver de første diktater. Digte, vers og sange er stadigvæk en del af undervisningen. Der fortsættes med sprogleg, ordleg og små dialoger i undervisningen.

6.klasse:

Man begynder at arbejde med skriftlige oversættelser. Nu bliver der systematisk opøvet et ordforråd til forskellige hverdagsemner, som f.eks. møbler/lejlighed/hus, fritidsinteresser, indkøb. Sprogøvelser, dialoger og diktater bliver udvidet. Grammatisk bliver 5.klasses grammatik gentaget. Nu går man over til de uregelmæssige bøjninger, førnutid og modalverber.

Eleverne bliver introduceret til systematiske grammatikøvelser. De tyske forbundslande/ den tyske geografi gennemgås.

Der kan læses "Till Eulenspiegel-historier."

7.klasse:

Grammatikken bliver gentaget og fordybet. Som nyt grammatisk emne behandles kasus. Ordforrådet bliver fordybet og udvidet. Skriftligt øver eleverne at kunne formulere sig mere frit. Læsetekster er alderssvarende, men må nu gerne indeholde flere ukendte ord. Eleverne skal lære at forstå meningen med en tekst, selv om de ikke forstår alle ord. Der bliver fortalt mere på tysk, og igen er opgaven at forstå hovedindhold i det fortalte uden at kunne forstå hvert eneste ord. Eleverne øver selv at udtrykke sig mundtligt mere spontant på uvante spørgsmål/situationer.

Der kan behandles forskellige kulturelle emner som f.eks. fester og traditioner, en tysk elevens dagligdag, det tyske skolesystem

8. klasse:

Grammatikken bliver øvet efter behov. Eventuelt arbejdes der med, om førnutid dannes med at være eller at have. Undervisningen fortsætter på samme måde som i 7. klasse. Læseteksterne og det fortalte tysk bliver mere krævende. Der skrives de første referater. Tyske film vises, f.eks. "Die Welle" af Dennis Gansel eller "De andres liv" af Florian H. von Donnersmark og historiske emner i sammenhæng med filmene bliver behandlet.